

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U001350

Державний реєстраційний номер: 0123U100750

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Розроблення морфологічних критеріїв ефективності профілактичного і терапевтичного впливу малополярних міnorних ліпідів за інсулінорезистентності та цукрового діабету 2 типу

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Інститут геронтології імені Д. Ф. Чеботарьова Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01897908

Місцезнаходження: вул. Вишгородська, буд. 67, м. Київ, 04114, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444304042

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 3768.700

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розроблення морфологічних критеріїв ефективності профілактичного і терапевтичного впливу малополярних мінорних ліпідів за інсулінорезистентності та цукрового діабету 2 типу

Назва роботи англійською:

Development of morphological criteria for the effectiveness of prophylactic and therapeutic effects of malopolar minor lipids in insulin resistance and type 2 diabetes

Реферат українською:

При моделюванні інсулінорезистентності і цукрового діабету 2 типу шляхом утримання щурів на високожировій дієті (6 міс) виявлені деструктивно-дистрофічні та запальні процеси, мітохондріальна дисфункція та клітинна загибель (апоптотична або некротична) у вивчених органах-мішенях (підшлункова залоза, печінка, серце, мозок) старих тварин носили більш глибокий, часто незворотний, характер, ніж у молодих. Розроблено морфо-функціональні критерії оцінки ефективності профілактичної і терапевтичної дії нового фармакологічного коригуючого засобу N-стероїлетаноламіну (NSE), що належить до класу малополярних мінорних ліпідів. Розроблено уніфікований протокол гістологічного дослідження, створений для об'єктивізації та стандартизації оцінки морфологічних змін органу. Критерії оцінки морфологічних змін вибудовувались за наступними категоріями: якісна – зміни відсутні («+») або наявні («-»); кількісна – підрахунок відповідних параметрів за допомогою морфометрії; напівкількісна. Це може використовуватись як для об'єктивної характеристики перебігу та прогнозу патологічного процесу, так і для розробки нових лікувальних засобів та оцінки їх ефективності.

Реферат англійською:

After modeling insulin resistance and type 2 diabetes by keeping rats on a high-fat diet (6 months), destructive-dystrophic and inflammatory processes, mitochondrial dysfunction and cell death (apoptotic or necrotic) were detected in the studied target organs (pancreas, liver, heart, brain) of old animals, which were more profound, often irreversible, in nature than in young ones. Morpho-functional criteria for assessing the effectiveness of the preventive and therapeutic action of a new pharmacological corrective agent N-steroylethanolamine (NSE), which belongs to the class of low-polar minor lipids, were developed. A unified histological study protocol was developed, created to objectify and standardize the assessment of morphological changes in the organ. The criteria for assessing morphological changes were built according to the following categories: qualitative – changes are absent ("+") or present ("-"); quantitative – calculation of relevant parameters using morphometry; semi-quantitative. This can be used both for objective characterization of the course and prognosis of the pathological process, and for the development of new therapeutic agents and assessment of their effectiveness.

Індекс УДК: 577.2.05:612.43, 612.43;591.147, 613.98; 612.67/.68, 612.438.017.11:612.67

Коди тематичних рубрик: 34.15.41, 34.39.39, 76.29.59

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Квітницька-Рижова Тетяна Юріївна

Науковий ступінь: д.б.н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Спосіб кількісної оцінки морфо-функціональних змін печінки з урахуванням їх патогенетичної сутності (деструктивні та адаптаційні перебудови) при експериментальному цукровому діабеті та його корекції

Назва НТП англійською: A method for quantitative assessment of morpho-functional changes of the liver taking into account their pathogenetic nature (destructive and adaptive changes) in experimental diabetes mellitus and its correction

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методи, теорії, гіпотези

Галузь застосування: 73.10.1 дослідження і розробки в галузі природничих наук

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Спосіб оцінки морфо-функціонального стану печінки при експериментальному цукровому діабеті 2 типу (ЦД2Т) і/або інсуліновій резистентності (ІР) та їх корекції, що ґрунтується на поєднанні якісного та кількісного аналізу із застосуванням відповідних морфометричних показників та подальшим бальним оцінюванням. Запропоновано уніфікований протокол комплексної оцінки гістологічних змін. При цьому враховується вираженість як деструктивних змін (ДЗ) в тканині печінки: порушення гістоструктури і кровообігу, вираженість стеатозу і дистрофічних змін гепатоцитів, некрозу і апоптозу, запальної інфільтрація і фіброзу, так і наявність компенсаторно-приспосувальних перебудов (КПП: гіпертрофія цитоплазми і ядра, гіперплазія та гіпертрофії ядерця, збільшення кількості 2-ядерних гепатоцитів, фігури мітозу).

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля: Не впливає

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 10.2023

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: Науково-дослідні установи, що працюють у біомедичній галузі та галузі природничих наук, біотехнологічні та фармацевтичні компанії

Перспективні ринки: Україна

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.: 3768.7

Права, що надаються інвестору після завершення роботи: Спільні права на НТП

Наявність бізнес-плану: Ні

Техніко-економічне обґрунтування: Так

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.: 10

Очікуваний термін окупності (років): 5

Додаткова інформація:

Охоронні документи на ОПІВ

винаходи, корисні моделі, промислові зразки: Патент України № 130232 С2 «Геріатричний засіб з комплексною дією для покращення якості життя в похилому віці» / Винахідники Гула Н. М., Косякова Г.В., Горідько Т.М., Бердишев А.Г., Мегедь О.Ф., Клімашевський В.М., Квітницька-Рижова Т.Ю., Михальський С.А., Луговський С.П. / Володілець Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України // Оpubліковано 24.12.2025, Бюл.№ 52/2025. sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1891869/

IX. Бібліографічний опис

1. Changes in the biochemical parameters of blood and the morphological structure of the pancreas in rats with acute pancreatitis and their correction using corvitin / Yanchuk P.I., Shtanova L.Ya., Komarov I.V., Veselsky S.P., Vovkun T.V., Lugovskoy S.P., Klymenko P.P., Kravchenko O.V., Magomedov O.M. // *Fiziologichnyi zhurnal*. – 2023. – Т. 69, № 3. – С. 60-73. doi.org/10.15407/fz69.03.060
2. N-Stearoylethanolamine Exerts Cardioprotective Effects in Old Rats / Kosiakova H., Berdyshev A., Horid'ko T., Meged O., Klimashevsky V., Matsokha R., Tkachenko O., Asmolkova V., Kvitnitskaya-Ryzhova T., Luhovskyi S., Klymenko P., Hula N. // *Current Aging Science*. – V.17, Iss.2. – 2024. – P. 144-155. doi.org/10.2174/0118746098275323231226073348
3. Morphological characteristics and assessment of histological changes in the rats' liver under modeling type 2 diabetes and its correction by N-stearoylethanolamine / Luhovskyi S.P., Kvitnitskaya-Ryzhova T.Y., Mykhalskiy S.A., Klymenko P.P., Malysheva S.P., Kosiakova G.V. // *Morphologia*. – 2025. – V.19(4). – P. 55-63. doi.org/10.26641/1997-9665.2025.4.55-63
4. Age-related morpho-functional changes in rats' liver in modeling type 2 diabetes and its pharmacological correction / Kvitnitskaya-Ryzhova T. Yu., Lugovskoy S. P., Mykhalskiy S. A., Klymenko P. P., Malysheva S. P., Kosiakova H. V. // *Problems of ageing and longevity (Ukraine)*. – Vol. 30 No. 3. – 2025. – p. 39-57. doi.org/10.71012/pro-ageing-2025-3-03
5. New aspects of N-stearoylethanolamine's neuroprotective actions in ageing rats / Kosiakova H., Horidko T., Berdyshev A., Mehed O., Klimashevskiy V., Mykhalskiy S., Kvitnitskaya-Ryzhova T., Hula N., Tkachenko O., Zhukov O. // *Lipids*. – 2026.
6. Патент України № 130232 С2 «Геріатричний засіб з комплексною дією для покращення якості життя в похилому віці» / Винахідники Гула Н. М., Косякова Г.В., Горідько Т.М., Бердишев А.Г., Мегедь О.Ф., Клімашевський В.М., Квітницька-Рижова Т.Ю., Михальський С.А., Луговський С.П. / Володілець Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України // Оpubліковано 24.12.2025, Бюл.№ 52/2025. sis.nipo.gov.ua/uk/search/detail/1891869/

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Маньковський Борис Микитович
д.мед.н., 14.01.14

Перелік осіб-виконавців

Гаврилей Валентина Валеріанівна

Клименко Павло Павлович

(к. б. н., пров.н.с.)

Коломієць Людмила Іванівна

Луговський Сергій Павлович

(д. мед. н., с.н.с., 14.02.01)

Малишева Світлана Петрівна

(к. б. н., ст. наук .співр.)

Михальський Сергій Анатолійович

(к. б. н., пров.н.с.)

Приятель Ольга Андріївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Мовчун Наталія Олександрівна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна